

N



**Biuletyn**  
Zarządu Głównego  
**PTTK**



E



W

S

ROK II WARSZAWA LIPIEC - 1957 NR 6

Na posiedzeniach Prezydium ZG PTTK odbytych w dn. 13 i 25 czerwca br. omówiono m. inn. następujące sprawy wzgl. powzięto odp. uchwały:

1 - wg protokołu Nr. 11, posiedzenia z dnia 13.VI.57 r. pod przewodnictwem kol.kol.: wprez. St. Jarosza a następnie M. Arczyńskiego:

2/ - Na przedstawicieli w Plenarnym Organizacyjnym Posiedzeniu Komitetu dla Spraw Turystyki - postanowiono wybrać z Zarządu Głównego PTTK kol.kol. Dobruckiego i Z. Jędrzejkiewicza.

Jednocześnie przyjęto i zatwierdzono następujących kandydatów z PTTK i Komisji Społecznych:

komórka	przedstawiciel	zastępca przedstawic.
1. Biuro Wczasów i Wymiany Międzynarodowej	Kol. Hoppe	Kol. Trybocka
2. Zarząd Urzędzeń Turystycznych	" Załuski	" Jędrzejowska
3. Redakcja "Turystyka"	" Chmielewski	" Garczyński
4. K.T.G.	" Goetel	" Małachowski
5. K.T.P.	" Szymański	" Mieroszewicz
6. K.T.N.	" Rozmarynowicz	" Węgrzyn
7. K.T. Kaj.	" Kuran	" Gabryszewski
8. K.T.Ż.	" Wierzbicki	" Janicki
9. K.T.Mot.	" Jastrzębski	" Głowiński
10. K.T.Kol.	" Goszczyński	" Przeździecki
11. K.Kraj.	" Lenartowicz	" Staszewski
12. K.O.Zbyt.	" Herbst	" Kanclerz
13. K.O.Przyn.	" Jarosz	" Biskupski
14. W.Wyd.-Prop.	" Sobański	" Słomczyński

4/ - odbyć w dniu 24 czerwca br. o godz. 12-tej zebranie Komisji Społecznych i zaprosić na nie przedstawicieli, niektórych Oddziałów PTTK. Referat wygłosi Kol. Arczyński;

- jedno z posiedzeń Prezydium ZG poświęcić sprawom omawianym na zebraniu Oddziału Stołecznego oraz wynikłych z zebrania Komisji Społecznych.

- 5/ - przekazać Oddziałom PTTK lub innym osobom DW w Elblągu, Suwałkach i Ornećcie;  
- wydać okólnik do jednostek organizacyjnych PTTK oraz wysłać pisma do prasy, prostujące wydane zarządzenie w sprawie zniżek noclegowych w obiektach PTTK - nie o 20 % a o 25 %.

8. - 2/ Na posiedzenie plenarne Głównej Komisji Rewizyjnej w dniu 15 czerwca br. - postanowiono delegować z ramienia Prezydium ZG kol.kol. Arczyńskiego, Jędrzejkiewicza, Gabryszewskiego i Gromkową oraz kol. Jędrzejowską, jako przedstawiciela ZUT.

- na posiedzeniu tym winien być scharakteryzowany przebieg VI Plenum ZG oraz spracyzowane stanowisko Prezydium ZG w związku z uchwałą Prezydium GKR z marca rb. Należy zwrócić się do GKR o zweryfikowanie wszystkich zaległych i niezakończonych spraw oraz przedstawienie ich Prezydium ZG wraz z konkretnymi dowodami - celem załatwienia ich jeszcze przed Plenum ZG.

6/ Upoważnić kol.kol. Gromkową, Dobruckiego i Sabańskiego do przeprowadzenia rozmowy z gen. Ziemińskim w sprawie uwzględnienia PTTK w rozdzielnikach przekazywanych obiektów i sprzętu przez Gł. Kwatermistrzostwo W.P.

7/ Na wniosek Biura Wczasów i Wym. Międzynarodowej z dnia 12.6.57 w sprawie zaproszenia na III Ogólnopolski Zjazd Turystów w CSR w dn. 5-8 lipca br. postanowiono:

- delegować kol. Szomańskiego jako przedstawiciela ZG PTTK,  
- upoważnić KTP i KTG do wytypowania kandydatów po 15 osób.

8/ Na wniosek Biura Wczasów i Wym. Międzyn. z dn. 13.6.57. w sprawie wyjazdu 25-osobowej grupy w dn. 8 lipca br. do Austrii w ramach wymiany turystycznej - postanowiono:

- jedno miejsce przyznane Prezydium ZG przydzielić kol. Arczyńskiemu;  
- w rozdzielniku należy uwzględnić 4 okręgi po 4

lub 5 miejsc oraz 4 Okręgi mniejsze po 2 lub 1 miejscu:  
- pierwszeństwo w wyjeździe przyznać zasłużonym działaczom, którzy oddają naszemu Towarzystwu usługi.

- 9/ Wyrazić zgodę na wniosek Biura Wczasów i Wym. Międzyn. z dn. 12.6.br. w sprawie rozdziału miejsc pomiędzy poszczególne Okręgi PTTK na wyjazdy turystyczne w ramach scentralizowanej wymiany turystycznej z Czechosłowacją i Węgrami z tym, że przy rozdziale miejsc należy brać pod uwagę również pracowników etatowych, pracujących społecznie.
- 10/ Na jednym z posiedzeń Prezydium ZG postanowiło omówić uroczystości obchodu 500-lecia w Malborku, które odbyły się w dniach 8 - 9 czerwca br.

II - wg protokołu nr. 12 posiedzenia z dn. 25. VI.57 pod przewodnictwem kol. wprez. Arczyńskiego;

- 1/ W wykonaniu uchwał poprzedniego posiedzenia Prezydium w sprawie Malborka postanowiono: upoważnić kol. Gabryszewskiego do przedstawienia na jednym z następnych posiedzeń Prezydium sprawozdania z uroczystości obchodu 500-lecia w Malborku.
- 4/ Na naradzie Komisji Społecznych, która odbyła się w dniu 24 czerwca br. postawiono dezyderat o wprowadzeniu nowego paragrafu do Statutu PTTK dot. powołania Instytutu Krajoznawczego z pełną autonomią i własnym budżetem. Powyższe przyjęto jako informację z tym, że jedno z posiedzeń Prezydium ZG należy poświęcić specjalnie tym sprawom, po przeprowadzonej rozmowie z przedstawicielami Komisji Statutowej PTTK.
- 5/ W związku z plenarnym posiedzeniem Głównej Komisji Rewizyjnej PTTK w dniu 15 czerwca br. stwierdzono, że poziom obrad i skład personalny obecnych na posiedzeniu GKR zapewnia, iż sprawa kontroli jest we właściwych rękach. Spotkanie członków Głównej Komisji Rewizyjnej z Prezydium ZG było celowe i twórcze i doprowadziło do wspólnego porozumienia - przez podjęcie na naradzie tej następującej uchwały:  
- krytykująca działalność ZG uchwała GKR z dnia 10 marca br. ma być poddana analizie i poszerzona o działalność obecnego okresu;

- tak rozpracowana uchwała z dnia 10.3.br. winna być przedmiotem obrad następnego Plenum GKR, na które należy zaprosić Prezydium ZG PTTK.

6. - 1/ Zreferowany przez kol. Sładkowskiego projekt "Założeń" do działalności PTTK w zakresie obsługi ruchu turystycznego /ORT/ - przyjęto do wiadomości, jako podstawę dla prac Komisji Statutowej. Jednocześnie wyrażono kol. Sładkowskiemu podziękowanie za pracę włożoną w przygotowanie projektu.

3/ W związku ze sprawą aparatury "kartomat"/ zautomatyzowanej kopiarki/, którą mimo sprzednich usilnych starań Foto.Pam.ZUT ma otrzymać Wyd. "Sport i Turystyka", dyr. ZUT kol. K. Załuski złożył następujące oświadczenie: wobec tego, że produkcja i wydawnictwo pocztówek może przejść w związku z tym do Wydawnictwa "Sport i Turystyka" a tym samym Towarzystwo nasze pozbawione zostanie dochodów - należy wystąpić do Klubu Poselskiego, Ministra Kultury i Sztuki, Ministra Łączności oraz Urzędu Rady Ministrów o interwencję w tej sprawie.

Po dyskusji - u c h w a l o n o :

upoważnić kol.kol. Załuskiego: Arczyńskiego i Dobruckiego do przeprowadzenia rozmów z Ministrami i posłami powyższych resortów.

5/ Na wniosek Biura Wczasów i Wymiany Międzyn. z dnia 25.6. br. dot. zmniejszenia przez stronę węgierską ilości uczestników wymiany turystycznej w roku bieżącym - postanowiono:

upoważnić kol. Załuskiego do podziału obniżki miejsc na wyjazd do Węgier.

Sprawę umowy o wymianie turystycznej z Czechosłowacją - postanowiono przekazać do załatwienia Komitetowi dla Spraw Turystyki.

7/ Sprawy III Walnego Zjazdu PTTK - postanowiono omówić na jednym z następnych posiedzeń Prezydium ZG.

Sejmowa Komisja Zdrowia  
o sprawach turystycznych

Sejmowa Komisja Zdrowia i Kultury Fizycznej rozpatrywała 28 czerwca rb. opracowany przez Komitet d/s Turystyki projekt planu inwestycyjnego na bieżące 5-lecie.

Referentem był pos. M. Najder, który na podstawie cytowanych przykładów i obliczeń - dowodził, że w planie 5-letnim stworzone będą nad wyraz pomyślne warunki dla dalszego rozwoju turystyki w Polsce.

Obecny / po dokonaniu obcięciach/ limit na inwestycje turystyczne wynosi 168 mil. zł.

Projektowane inwestycje podzielić można na: 1/ ośrodki wypoczynku świątecznego i obozowiska - 33.157 tys. zł. 2/ objekty stałe miejskie - 52.426 tys. zł. 3/ objekty terenowe stałe - 49.544 tys. zł. 4/ koleje linowe - 12.814 tys. zł. inne - 20.324 tys. zł.

Obozowiska uważana są za śluszniejszą, niż schroniska stała - formą inwestycji, zwłaszcza na terenie gdzie sezon trwa tylko przez część roku. To też przewiduje się budowę 2 hoteli-campingów / po 70 dwuosobowych domków/ - na Wolinie w Międzyzdrojach i w Łebie.

W grupie inwestycji miejskich - prócz kończenia budowy Domu Turysty w Zakopanem / na 700 miejsc/ wymienić należy DT w Krakowie/ 1.000 miejsc/, oraz w Szczyrku.

Wśród obiektów terenowych przewiduje się budowę ośrodków turystycznych i schronisk w Rucianem i Mikołajkach; na św. Katarzynie; Szyndzielni; Skrzycznem; Turbaczu; na Snieżce oraz Płocku. Należą tu poza tym elektrownia wodna w Dolinie Chochołowskiej, oraz ewent. doprowadzenie kabla elektryfikacyjnego do Doliny Pięciu Stawów.

Planowane jest także prócz zakończenia budowy kolei linowych na Skrzycznem oraz w Karpaczu, rozpoczęcie robót w tym zakresie na Snieżce i Srenicy.

W dyskusji zwrócono uwagę na duże braki w dziedzinie propagandy zarówno prasowej, jak i radiowej oraz zwłaszcza filmowej. Krytycznie oceniono też działalność wydawnictwa "Sport i Turystyka".

Przewodniczący Komisji pos. Zajaczek zwrócił uwagę na celowość skierowania ruchu turystycznego na wartościowe a mniej dotąd znane i uczęszczane tereny. Pozwoli to na aktywizację gospodarczą wielu miejscowości na mających innych możliwości rozwoju. Pożądana także jest rewizja zbyt wysokiej kalkulacji domków campingowych, przy czym wartoby zająć si

umożliwieniem turystom zakupu w okolicach nadmorskich działek pod ich budowę.

Wiele do życzenia przedstawia sprawa żeglugi zwłaszcza przybrzeżnej. W Szczecinie np. około 600.000 osób nie może obecnie w pełni sezonu, dostać z powodu braku taboru, biletów na przejazd zalewem lub na wycieczki morskie.

Dążyć wreszcie należy do szybkiej rewindykacji, wybudowanych w okresie przedwojennym ze składek społecznych, lub funduszków komunalnych obiektów turystycznych / np. D.T. w Warszawie na pl. Starynkiewicza/.

Poruszone wreszcie niezmiernie ważną dla propagandy turystyki i krajoznawstwa sprawę produkcji fotowidokówek. Dotychczas PTTK wydawano coraz to lepsze tematycznie i technicznie fotowidokówki krajoznawcze - ostatnio w nakładzie 18 mil. sztuk rocznie. Przyniosło to T-wu ok. 4 mil. zł. czystego cennego społecznie dochodu.

Ze względu na ogromne zapotrzebowanie, wciąż w niewystarczającej ilości produkowanych dotąd fotowidokówek - dążąc do zwiększenia i potaniaenia iych produkcji, przy jednoczesnym stałym podnoszeniu ich poziomu - wystąpiło PTTK o przydział zautomatyzowanej koparki zagranicznej - "kartomat".

Maszynę tę jednak, dzięki swoistym metodom i zabiegom, przyznano wydawnictwu "Sport i Turystyka", który dotąd tego rodzaju produkcji nie rpowadził.

Posunięcie ti rujnuje piękny dorobek T-wa w tym zakresie, podważa byt zatrudnionych w 4 wytwórniach Foto. Pam. pracowników i przenosi zagadnienie na tory często handlowe.

Dlatego też winno spotkać się ono ze stanowczym protestem i energicznym przeciwdziałaniem.

-----

Interesujących wyjaśnień udzielił kol. T.Dohnalik /Komitet d/s Turystyki/ na temat kierunków rozwojowych inwestycji urządzeń turystycznych. W pierwszych latach wojennych realizowano przede wszystkim inwestycje najbardziej opłacalne a więc np. czynne cały rok achroniska górskie z kolei inwestowano i zagospodarowywano Pojezierze Mazurskie i Augustowskie, a następnie i Bieszczady.

Obecnie, ze względu na znaczne złagodzenie rygorów, ograniczających dotąd turystykę nadmoską, przwiduje się wydatne wzmoczenie inwestowania urządzeń turystycznych wybrzeże.

-----

Znaczną część obrad Komisji zajęły poza tym zarówno w referacie posła Najdera jak i wyjaśnieniach dr. K. Załuskiego - sprawy właściwego postawienia i organizacji turystyki zagranicznej.

Statut Komitetu dla Spraw Turystyki

zatwierdzony Zarządzeniem Nr. 112 Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 maja 1957 roku.

- 2 | § 1. Komitet dla Spraw Turystyki powołany uchwałą Nr. 127 Rady Ministrów z dnia 8 marca 1952 roku w sprawie organizacji turystyki / Minitor Polski Nr. A-26, poz. 341/, zwany w dalszym ciągu "Komitetem", działa na podstawie postanowień uchwały oraz niniejszego statutu.
- § 2. Komitet jest organem Prezesa Rady Ministrów w zakresie całości spraw turystyki.
- § 3. Do zadań Komitetu należy stworzenie warunków dla rozwoju turystyki, pobudzenia i popierania inicjatywy w tym zakresie oraz reprezentowanie całości spraw turystyki polskiej za granicą, a w szczególności:
- 1/ sprawy rozwoju turystyki krajowej i zagranicznej,
  - 2/ opracowywanie i opiniowanie aktów prawnych dotyczących turystyki i krajoznawstwa,
  - 3/ inicjowanie, koordynowanie programów i środków działalności turystycznej, organów administracji państwowej, instytucji, przedsiębiorstw i organizacji społecznych w zakresie propagandy i informacji turystyczno-krajoznawczej, recepcji i obsługi turystycznej, zagospodarowania rejonów turystycznych, inwestycji oraz szkolenia kadr turystycznych.
  - 4/ współdziałanie z właściwymi organami państwowymi w zakresie ochrony przyrody i opieki nad zabytkami kultury narodowej i zachowania swojszczyzny.
  - 5/ opiniowanie i inicjowanie ogólnokrajowych planów produkcji i zaopatrzenia w sprzęt turystyczny,
  - 6/ opiniowanie ogólnokrajowych cen na sprzęt i usługi turystyczne,
  - 7/ kierowanie propagandą i informacją turystyczną za granicą.
  - 8/ inicjowanie, popieranie i koordynowanie działalności naukowo-badawczej w zakresie turystyki i krajoznawstwa.

- 9/ współdziałanie z organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie szerzenia kultury sanitarnej,
- 10/ koordynowanie pracy Wojewódzkich Komitetów Turystyki.

- § 4. W sprawach wymienionych w § 3 Komitet współdziała z właściwymi organami administracji państwowej, jak również z organizacjami społecznymi zainteresowanymi turystyką i krajoznawstwem.
- § 5. Ogół dochodów i wydatków Komitetu objęty jest budżetem Państwa i stanowi jako odrębną całość.
- § 6. Ministerstwa, urzędy centralne, prezydium rad narodowych i jednostki gospodarki uspołecznionej obowiązane są - na żądanie Komitetu - dostarczyć potrzebnych materiałów i informacji w sprawach należących do zakresu działania Komitetu.
- § 7. W skład Komitetu - tworzą Plenum Komitetu - wchodzi:
- 1/ Przewodniczący i Zastępcy Przewodniczącego Komitetu zatwierdzeni przez Prez. Rady Min. na wniosek Plenum Komitetu.
  - 2/ Pozostali członkowie Prezydium Komitetu wybierani przez Plenum Komitetu.
  - 3/ Przedstawiciele delegowani przez działające w zakresie ogólnokrajowym:
    - a/ organizacje turystyczne i ich wyodrębnione sekcje dla poszczególnych rodzajów turystyki,
    - b/ organizacje społeczne prowadzące również działalność turystyczną,
    - c/ naczelne organy administracji państwowej wyznaczone przez Prezesa Rady Ministrów,
    - d/ prezydium wojewódzkich raz narodowych i równorzędne prezydium miejskich rad narodowych,
    - e/ przedsiębiorstwa i zrzeszenia działające w zakresie usług turystycznych, czasowych i uzdrowiskowych, wyznaczone przez właściwe władze zwierzchnie,
    - f/ instytucja reprezentujące uzdrowiska i ośrodki turystyczne w przypadku ich powstanie,
  - 4/ Wybitni działacze i znawcy zagadnień turystyki lub dziedzin pokrewnych, powołani przez Plenum Komitetu w ilości do 20 osób na okres 3 lat.
- § 8. 1/ Do zakresu działania Plenum Komitetu należy:
- 1 - Ustalenie wytycznych i programów rozwoju turystyki,
  - 2 - Uchwalenie wytycznych w sprawach turystyki zagranicznej.

- 3 - opiniowanie projektów planów wieloletnich i rocznych, planów rozwoju turystyki, inwestycji oraz innej działalności gospodarczej związanej z turystyką,
- 4 - rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań z rozwoju turystyki, z wykonania planów i z działalności Komitetu,
- 5 - rozpatrywanie i zatwierdzanie preliminarzy budżetowych Komitetu,
- 6 - ustalanie wytycznych dla gospodarki finansowej,
- 7 - wybór kandydatów na Przewodniczącego i Zastępców Przewodniczącego Komitetu oraz wybór pozostałych członków Prezydium Komitetu,
- 8 - powoływanie Komisji Problemowych wraz z określeniem zakresu ich działalności i wybór przewodniczących Komisji Problemowych,
- 9 - powoływanie na członków Komitetu wybitnych działaczy i znawców turystyki lub dziedzin pokrewnych.

2/ Plenarne zebranie zwołuje Przewodniczący co najmniej raz w roku.  
Na żądanie Prezydium Komitetu lub 1/3 liczby członków Przewodniczący obowiązany jest zwołać nadzwyczajne Plenarne Zebranie w ciągu jednego miesiąca od zgłoszenia wniosku.

3/ Szczegółowe przepisy w trybie zwoływania, obradowania i podejmowania uchwał przez Plenum Komitetu ustala regulamin uchwalony przez Plenum Komitetu.

§ 9. 1/ Organami Komitetu są:

1. Prezydium Komitetu
2. Przewodniczący Komitetu
3. Komisje Problemowe

2/ Biurem Komitetu jest Sekretariat Komitetu kierowany przez Przewodniczącego

§ 10. 1/ Prezydium Komitetu składa się:

1. Przewodniczącego Komitetu i do 3-ich Zastępców Przewodniczącego,
2. Przewodniczących Komisji Problemowych i do 4-ich członków Prezydium Komitetu.

2/ Kadencja Prezydium trwa 3 lata

3/ Do zakresu działania Prezydium Komitetu należy:

1. ustalanie składu osobowego Komisji Problemowych
2. koordynacji prac Komisji Problemowych,

- 3 - uchwalenie planów pracy Komitetu,
  - 4 - rozpatrywanie projektów preliminarzy budżetowych Komitetu
  - 5 - rozpatrywanie projektów planów gospodarczych turystyki,
  - 6 - przygotowanie materiałów na Plenarne Zebranie,
  - 7 - rozpatrywanie i opiniowanie innych spraw z zakresu turystyki przedłożonych Prezydium Komitetu.
- 4/ Prezydium Komitetu zwołuje Przewodniczący Komitetu przynajmniej dwa razy na kwartał oraz na żądanie 1/3 ogólnej liczby członków Prezydium Komitetu.
- § 11. Do zadań Przewodniczącego Komitetu należy:
- 1/ przedstawienie Prezesowi Rady Ministrów uchwał Plenarnych Zebrań,
  - 2/ Kierownictwo działalnością Komitetu; Prezydium Komitetu oraz aparatem wykonawczym.
  - 3/ Przewodniczenie na zebraniach Plenum Komitetu i Prezydium Komitetu.
  - 4/ Reprezentowanie Komitetu na zewnątrz.
  - 5/ Przyjmowanie i zwalnianie pracowników Sekretariatu Komitetu oraz Komisji Problemowych na wniosek przewodniczących tych Komisji.
  - 6/ Wyrażenie zgody na obsadę stanowisk przewodniczących Wojewódzkich Komitetów Turystyki.
- § 12. Głównym zadaniem Komisji Problemowych jest opracowywanie kierunkowych wytycznych w przynależnym im zakresie zadań. Szczegółowy zakres prac poszczególnych Komisji określają regulaminy i odpowiednie uchwały Prezydium Komitetu. W skład Komisji Problemowych powinny wchodzić fachowi reprezentanci wszystkich zainteresowanych członków Komitetu.
- § 13. Szczegółową organizację oraz zakres działania Sekretariatu Komitetu ustala regulamin uchwalony przez Prezydium Komitetu.

-----

Pierwsze Plenum Komitetu dla Spraw Turystyki

Po zatwierdzeniu wyżej podanego nowego statutu Komitetu dla Spraw Turystyki odbyło się w Warszawie w dn. 28 i 29 czerwca rb. pierwsze jego plenarne posiedzenia.

W obradach Plenum uczestniczyło ogółem około 150 osób, z pośród delegatów instancji i organizacji będących członkami Komitetu, oraz przedstawiciele wojewódzkich Rad Narodowych, prasy i radia, a ponadto zaproszeni specjalnie posłowie, zasłużeni działacze turystyczni i inni.

Z zagajenia Przewodniczącego ustępującego Komitetu mgr. Zb. Kulczyckiego, oraz wygłoszonych przez kol. kol. dr. K. Libere, M. Arczyńskiego, O. Rogalewskiego, H. Muellera, K. Załuskiego, J. Rygielskiego, E. Sładkowskiego referatów na temat działania przyszłych Komisji Problemowych, a także głosów w dyskusji - wynika, że nowy statut otwiera istotnie wszechstronne możliwości dalszej pracy Komitetu, zakreślając jednocześnie wyraźne drogi rozwoju turystyki polskiej.

Nowy statut zapewnia ponadto Komitetowi, który stał się instytucją państwowo-społeczną, pełną demokratyzację. Przejawem tego jest obsadzenie wszystkich stanowisk kierowniczych - zarówno przewodniczącego jak i jego zastępców, jak i przewodniczących komisji problemowych - drogą jawnych i swobodnych wyborów.

W dyskusji na temat działalności komisji problemowych poruszono szereg ważniejszych zagadnień m. inn.

- kontroli pracy i wyników prac Komitetu, traktując na razie pracę komisji jako eksperyment,
- sprawę żeglugi śródlądowej, gdzie grozi nam, że za parę lat pozostaniemy bez statków,
- zwiększenia swobody poruszania się turystów
- meldowanie się w hotelach bez dowodów osobistych
- nabywanie ziemi pod domki campingowe,
- rewindykację domów zabranych turystyce,
- ważniejszego uwypuklenia w pracach komisji zagadnień krajoznawczych oraz ochrony zabytków i przyrody,
- większej uwagi ze strony komisji sprzętu dla spraw jego produkcji,
- otoczenie większą opieką produkcji fotowidokówek i pamiętek krajoznawczych.

W drugim dniu obrad - wybrane władze centralne w składzie

przewodniczący

- Zb. Kulczycki

Białe Białe  
Biuletyn ZG-PTTK-6

zastępcy

- M. Arczyński /PTTK/, S. Domagała /  
/CRZZ/ K. Załuski /PTTK/

członkowie prezydium

- St. Jarosz / PTTK/  
- J. Kuran / PTTK/  
- St. Ostrowski  
- R. Peretiatkowicz /PTTK/

Przewodniczący Komisji:

- 1/ Naukowo-programowej - Z. Filipowicz
- 2/ Turystyki Zagranicznej - / nie wybierano /
- 3/ Transportu - H. Mueller
- 4/ Propagandy i Wydaw. - J. Wojsznis
- 5/ Zagospodarowania  
Turystycznego - O. Rogalewski
- 6/ Sprzętu Turystycznego - E. Sładkowski /PTTK/
- 7/ Finansowej - E. Rygielski

Obowiązki przewodniczącego Komisji Turystyki Zagranicznej powierzono tymczasowo zast. przewodniczącego Komitetu - K. Załuskiemu.

/ wg. biuletynu Komitetu d/s  
Turystyki nr. 27 z dn. 5.VII.57 r/.

### Narada przedstawicieli Komisji Społecznych

W dniu 24 czerwca rb. w gmachu Z.Gł. PTTK w Warszawie odbyła się narada robocza przedstawicieli Komisji Społecznych ZG oraz niektórych Oddziałów: Krakowskiego, Łódzkiego i Warszawskiego.

Tematem obrad były zagadnienia struktury PTTK. Zajął je wprz. L. Dobrucki, a następnie aktualną sytuację strukturalną Towarzystwa omówił wprz. M. Arczyński.

Z kolei przygotowane tezy przedstawicieli kol.kol. J. Szomański i M. Sobański, podkreślając postulat traktowania Komisji jako integralnej części Zarządów, przy których one działają, z jednoczesną propozycją, aby Przewodniczący Komisji wchodzili w skład prezydium swych Zarządów Okręgowych bądź Oddziałowych.

W ożywionej dyskusji zabierali głos kol.kol. Kołodziejczyk, Wierzbicki, Lenartowicz, Kuran, Węgrzynówna,  
Biuletyn ZG-PTTK-6

Terlak, Sładkowski, Sienkiewicz i Swolkień

M. inn. zajęte się sprawą powstających licznie klubów PTTK. Uznając celowość ich powstawania, wypowiedziano się przeciw ewent. przyznawaniu im osobowości prawnej. Wykorzystywać winny one natomiast tego rodzaju uprawnienia posiadane przez macierzyste Oddziały.

Wyniki obrad podsumował w końcowym przemówieniu w prez. M. Arczyński w sposób następujący:

1. Komisje Społeczne winny stanowić poprzez swych przedstawicieli fachowe organy swoich Zarządów Okręgowych bądź Oddziałowych - integralną ich część. W poważnym układzie autonomia Komisji może być ograniczona jedynie planami i budżetem odnośnych Zarządów. Dla zapewnienia powyższego należy przemyśleć i sprecyzować sposób wybierania władz Zarządów uwzględniający wyżej omówiony postulat.
2. Oddziały winny posiadać osobowość prawną. Zarządy Oddziałowe winny być decydującym czynnikiem w zakresie układu i podziału budżetu na poszczególne Komisje.
3. Kluby poszczególnych rodzajów turystyki winny, podobnie jak i Koła Terenowe PTTK, skupiać bezpośrednio członków PTTK. Władzą dla nich winien być Zarząd Oddziału. Kluby winny korzystać w zakresie gospodarczym z cesji osobowości prawnej Oddziału.
4. Wobec zasadniczych różnic w zakresie i metodach pracy między Komisjami problemowymi / krajoznawstwa, opieki nad zabytkami, ochrony przyrody/, a Komisjami Turystyki Kwalifikowanej - należy rozważyć przekształcenie Komisji Problemowych w Instytut Krajoznawstwa ZG PTTK. Instytut winien posiadać autonomię w ramach wydzielonego budżetu.

Ogółem biorąc narada pozwoliła w spokojnej i rzeczowej atmosferze - na wyjaśnienie wielu różnic pojmowanych problemów i spraw - rzuciła sporo światła na różne bolączki organizacyjne i działalnościowe, wzmocniła wreszcie wzajemne zaufanie.

W sumie więc spełniła pożyteczną rolę na drodze przygotowywanie się do Krajowego Zjazdu Delegatów.

-----

## Wyjazdy zagraniczne i sprawy paszportowe

Na prośbę Działu Wczasów i Wymiany Międzynarodowej podajemy następujące omówienie instrukcji tymczasowej / oraz jej tekst/ - w sprawie trybu załatwiania wniosków na paszporty względnie klauzule paszportowe do dowodów osobistych - dla grup turystycznych wyjeżdżających zagranicę a organizowanych przez PTTK celem ścisłego przestrzegania zawartych w instrukcji wytycznych.

Zgodnie z uchwałą Prezydium ZG PTTK z dnia 21 maja br. - bez uzgodnienia z Prezydium Wczasów i Wymiany Międzynarodowej PTTK nie wolno organizować wyjazdów zagranicę. Przyczyną tej decyzji jest fakt utworzenia w niektórych wypadkach niewłaściwego postępowania względnie błędnej interpretacji obowiązujących przepisów państwowych. Ponadto władze państwowe dążąc do uporządkowania zagadnień wyjazdów zagranicznych w celach turystycznych, których żywość utrudnia pracę urzędów państwowych - Biur Paszportowych, Placówek Konsularnych krajowych zagranicą i agend dyplomatycznych w Polsce, zaciemnia obraz kształtowania się kosztów podróży i puli dewiz wyczerpywanej na wyjazdy. / t. zw. 5% na paszporty/ - zobowiązują Komitet dla Spraw Turystyki i autoryzowane biura podróży do przejęcia szeregu czynności manipulacyjnych oraz kontroli wyjazdów zdecentralizowanych.

Wszystkim komórkom PTTK przysługuje nadal prawo nawiązywania kontaktów z zagranicznymi organizacjami turystycznymi, korespondowania i dążenia do dokonywania wymiany turystycznej / z krajami demokracji ludowej/ względnie wyjazdów dewizowych ale zgodnie z przepisami załączonej instrukcji.

Równocześnie zgodnie z życzeniami organów państwowych pamiętać należy, że:

a/ Centralny Zarząd PKS pragnie otrzymywać dyspozycje odnośnie rezerwowania autobusów dla wycieczek kierowanych zagranicę wyłącznie za pośrednictwem Biura Wczasów i Wymiany Międzynarodowej PTTK w którym ustalony zostanie sposób pokrywania zapotrzebowania PTTK w tym kierunku.

Dlatego też wszelkiego rodzaju zamówienia należy kierować do Biura Wczasów i Wymiany Międzynarodowej PTTK, które będzie uzgadniało życzenia terenu z Centralnym Zarządem PKS-u.

Biuro Wczasów i Wymiany Międzynarodowej PTTK uzyskało z Ministerstwa Spraw Zagranicznych uprawnienia do występowania o wydawania wiz wjazdowych do Polski dla turystów zagranicznych w ciągu 8 dni.

Dlatego też wszystkie komórki PTTK, które oczekują przyjazdu zagranicznych grup turystów przybywających do Polski bądź na ich zaproszenie, bądź w ramach zawartych umów o wymianie bezdewizowej / z krajami dem. lud./ - winny powiadomić Biuro Wczasów i Wym. Międzyn. o ilości tu-

rystów jaka ma przybyć, kiedy, na jaki okres czasu, siedzibę organizacji wysyłającej turystów do Polski oraz oświadczenie o przyjęciu odpowiedzialności za należyta opiekę nad turystami zagranicznymi w Polsce.

Na podstawie powyższych stwierdzeń Biuro Wczasów i Wymiany Międzynarodowej zawiadamić będzie każdorazowo bezpośrednio odpowiednie polskie placówki konsularne zagranicą o mającym nastąpić przyjeździe grup turystów zagranicznych dla wydania im wiz wjazdowych do Polski.

Powyższe informacje jak i zasady załączonej instrukcji tymczasowej - Zarządy Okręgów PTTK zechcą opublikować w swoich biuletynach organizacyjnych.

### Instrukcja tymczasowa

w sprawie trybu załatwiania wniosków na paszporty względnie klauzule paszportowe do dowodów osobistych - dla grup turystycznych wyjeżdżających zagranicę a organizowanych przez PTTK.

#### § 1.

Ustalenia niniejsze posiadają moc obowiązującą wobec wszelkich grupowych wyjazdów turystycznych organizowanych przez PTTK na szczeblu jakiejkolwiek komórki organizacyjnej poza wyjazdami turystycznymi organizowanymi centralnie przez Biuro Wczasów i Wymiany Międzynarodowej PTTK.

#### § 2.

Wszelkie wnioski na paszporty względnie klauzule paszportowe do dowodów osobistych mogą być składane do Biur Paszportów Zagranicznych przy Komendach Wojewódzkich Milicji Obywatelskiej wyłącznie po uzyskaniu aprobaty Biura Wczasów i Wymiany Międzynarodowej przy ZG PTTK jako autoryzowanego przez Komitet dla Spraw Turystyki biura podróży.

Biura Paszportowe nie będą przyjmować żadnych wniosków od komórek PTTK o ile nie będą zaopatrzone w aprobatę Biura Wczasów i Wymiany Międzynarodowej PTTK.

#### § 3.

Biuro Wczasów i Wymiany Międzynarodowej PTTK wydaje tylko wówczas aprobatę, - jeżeli na podstawie odpowiednich dokumentów stwierdzone zostanie właściwe przygotowanie organizacyjne wycieczki oraz zabezpieczenie dewizowe na pobyt grupy zagranicą.

#### § 4.

Celem uzyskania aprobaty - komórka PTTK organizująca wyjazd winna złożyć i to wyłącznie za pośrednictwem właściwego Zarządu Okręgu PTTK /względnie wydzielonego Oddziału PTTK/ odpowiednią dokumentację w Biurze Wczasów i

Wymiany Międzynarodowej PTTK najpóźniej na 6 tygodni przed planowanym terminem wyjazdu.

§ 5.

Podstawę do wydania przez Biuro Wczasów i Wymiany Międzynarodowej PTTK aprobaty do wniosku stanowią następujące dokumenty i dane:

- 1/ dane dotyczące organizacji wycieczki;
  - termin wycieczki,
  - ilość osób,
  - założenia organizacyjne odnośnie noclegów, żywienia, środków transportu,
  - charakter wyjazdu - w ramach wymiany, na zaproszenie, z pokryciem dewizowym itp.

Równocześnie winno być założone zaświadczenie Zarządu Okręgu PTTK, że wyjazd jest organizowany przez komórkę PTTK, a organizator /kierownik/ wycieczki jak i wszyscy uczestnicy są członkami PTTK.

- 2/ dane dotyczące organizatorów /kierownika/ wyjazdu odpowiedzialnych za wycieczkę:

- nazwisko, imię, data urodzenia, miejsce zamieszkania, oraz miejsce pracy i stanowisko służbowe - jeżeli jest to wycieczka Koła PTTK przy zakładzie pracy,
- kwalifikacje organizacyjne, tj. znajomość języków obcych, znajomość krajów, do których udaje się wycieczka, kwalifikacje przewodnickie /np. przewodnik odznaki turystycznej, wielokrotny przewodnik wczasów turystycznych itp./, działalność społeczna w PTTK.

Powyższe dane muszą być potwierdzone tak przez zakład pracy, w którym organizator /kierownik/ wycieczki pracuje, jak również i przez Zarząd Okręgu PTTK który równocześnie winien wydać opinię co do kwalifikacji organizatora na prowadzenie wycieczki zagranicznej.

- 3/ dokumenty stwierdzające zabezpieczenie finansowe pobytu grupy zagranicą:

- a/ w przypadku organizowania wycieczki wymiennej z zagranicą /z krajami demokracji ludowej/ należy przedłożyć:

- odpisy pism organizacji czy instytucji zagranicznych wyrażające zgodę na przybycie polskiej grupy do danego kraju i pokrycie pełnych kosztów pobytu grupy polskiej oraz wypłaty kieszonkowego na ich terenie. Odpisy pism winny być potwierdzone przez Zarząd Okręgu PTTK.
- oświadczenie komórki PTTK organizującej wyjazd o przygotowaniu się do przyjęcia grupy zagranicznej w Polsce i gotowości pokrycia kosztów pobytu oraz wypłaty kieszonkowego w Polsce przez uczestników wycieczki. Oświadczenie to musi być potwierdzone

przez Zarząd Okręgu PTTK gwarantujący wykonanie zobowiązań wobec grupy zagranicznej.

- b/ w przypadku organizowania wyjazdu o charakterze nie wymienionym - należy przedłożyć odpowiednie dokumenty wskazujące na posiadanie zabezpieczenie dewizowe wystarczające na pokrycie kosztów pobytu zagranicą określoną w zależności od rodzaju wycieczki /np. minimum 1,8 - 2,0 dolara dziennie od osoby przy wycieczce autokarowej z własnym wyżywieniem i namiotami/.

Dokumentami tymi mogą być odpowiednie oświadczenia np. NBP, resortu danego zakładu pracy /jeżeli chodzi o wycieczki kół PTTK przy zakładach pracy/, organizacji czy instytucji zagranicznej wskazującej jasno na przydzieleną danej grupie sumę potrzebnych dewiz. Odpisy zaświadczeń muszą być potwierdzone przez Zarząd Okręgu PTTK.

#### § 6.

Przesłane dokumenty stanowiące podstawę do wydania aprobaty przechowuje Biuro Wczasów i Wymiany Międzynarodowej PTTK w swoich aktach. Biuro przekazuje pozytywne aprobaty podpisane przez Kierownika Biura i Członka Prezydium ZG PTTK - do organizatorów wycieczki poprzez Okręg PTTK, który aprobatę załącza do wniosków na paszporty względnie klauzule paszportowe do dowodów osobistych składanych do Biur Paszportów Zagranicznych w Wojewódzkich Komendach Milicji Obywatelskiej.

#### § 7.

Biuro Wczasów i Wymiany Międzynarodowej PTTK pobiera opłaty manipulacyjne za wykonywane czynności.

#### § 8.

Niniejsza instrukcja wchodzi w życie z dniem 15 czerwca 1957 r.

### Turyści polscy wyjeżdżają zagranicę

W pierwszych dniach lipca wyjechały do Austrii i do Czechosłowacji pierwsze grupy turystów polskich.

- I. W dn. 10 bm. wyjechało z Krakowa autokarem 20 osób na 13-dniowy pobyt w Austrii. Uczestnicy spędzą 1 dzień w Wiedniu a resztę czasu w Salzkammergut, w miejscowości Ebensee, zwiedzą również Linz, Salzburg, Semmering. Kierownikiem grupy jest kol. Swolkién, prezes Okręgu PTTK Kraków. Koszt wycieczki wynosi 3.120,-zł.

Biuro Wczasów i Wymiany Międzynarodowej PTTK mocą decyzji Prezydium ZG PTTK z dnia 13.VI. rozdzieliło powyższe 20 miejsc pomiędzy następujące Okręgi PTTK:

A u s t r i a

Prezydium ZG	- 1 osoba
Oddz. Stołeczny	- 3 osoby
Okręg Katowice	- 3 "
" " Łódź	- 3 "
Oddział Kraków	- 3 "
Okręg "	- 3 "
" Kielce	- 2 "
" Lublin	- 2 "

Pozostałe Okręgi uwzględnione zostaną w atrakcyjnych wycieczkach organizowanych w sierpniu br.

II. W dniu 5-8 lipca br. nad rzeką Żeletówką w rejonie Morawskich Budziejowic odbył się III Ogólnopanstwowy Zjazd Turystów w CSR, w którym brała udział 30-osobowa grupa aktywistów PTTK. Zjazd był przeglądem dojrzałości turystyki czechosłowackiej, jak również zacieśnieniem koleżeńskich stosunków z turystami zagranicznymi. Kierownikiem grupy polskiej został działacz na niwie turystyki pieszej kol. Edmund Mieroszewicz, przewodniczący Gł. Komisji Rewizyjnej PTTK.

Rozdzielnik miejsc na poszczególne Okręgi nastąpił w wyniku wspólnych decyzji Prezydium Komisji Turystyki Pieszej /15 miejsc/ i Komisji Turystyki Górskiej /15 miejsc/:

	K.T. Pieszej	K.T. Górskiej
Oddział Stołeczny	2	-
Okręg Warszawa	2	-
" Kraków	-	4
" Katowice	2	4
" Łódź	2	-
" Poznań	2	-
" Gdańsk	2	-
" Wrocław	2	4
" Rzeszów	-	3
K.T.P. Prezydium	1	-

J.H.

NOTATKI KRONIKARSKIE  
I KOMUNIKATY

-----

DZIEŃ 22 LIPCA

Zarząd Okręgu Warszawskiego PTTK wzywa do uczczenia dnia 22 Lipca wzmożoną aktywnością i realizowaniem planów swej turystycznej działalności.

"wyjźdźmy wszyscy w pole, organizujemy wycieczki piesze, kolarskie - niech zaroją się wszystkie rzeki i jeziora setkami kajaków i żaglówek, niech lasy i łąki zakwitną płachtami namiotów, niech na odległych graniach górskich pojawiają się liczne sylwetki ludzi z plecakami, którzy wyrrywają się z ciasnoty i zaduchów miejskich ku szczytom.

Święto 22 lipca - powinno być uroczyste obchodzone na wolnej przestrzeni. "

----- ● -----

SPIS POSŁÓW TURYSTÓW

podany w numerze 2-gim naszego Biuletynu uzupełnić należy osobą kol. Ignacego Grzywacza, posła powiatu grójeckiego woj. warszawskiego.

Kol. Grzywacz, inspektor W-łu Oświaty PPRN w Grójcu - jest czynnym członkiem PTTK i prezesem tamt. Koła terenowego T-wa.

----- ● -----

KRAJOZNAWSTWO W PTTK.

Zagadnienie i sprawy krajoznawstwa są coraz częściej i żywiej a przy tym rozmaicie omawiane w różnych stronach i przekrojach życia organizacyjnego PTTK.

Do wypowiedzi poprzednich - doszedł ostatnio ciekawy w ujęciu artykuł dyskusyjny zamieszczony w Nr.5 - ZIRMI /pod oryginalnym i frapującym tytułem "Galwanizacja, wiwisekcja, reinkarnacja".

Czytała już go zapewne większość nie tylko opozycjonistów lecz i licznych zwolenników znalezienia wreszcie dobrych a - lepszych - form i metod "ukrajoznawstwa turystyki".

Oczekującą odpowiedniego rozstrzygnięcia sprawę - głęboko nurtujących w T-wie, a ścierających się samą sobą poglądów - zajmuje się usilnie Komisja Krajoznawcza Z. Gł., a jej Prezydium na posiedzeniu w dn. 24 czerwca rb.

postanowiło zająć wreszcie miarodajne stanowisko i "Omówić je na łamach biuletynów PTTK".

Zagadnieniu krajoznawstwa, jego formom, roli i udziału w życiu naszego T-wa poświęcona była specjalna dwudniowa narada z udziałem wielu dawniejszych & obecnych działaczy, która pod przewodnictwem wprzez. St. Jarosza odbyła się w Warszawie w dniach 25 i 26 czerwca rb.

Wyczerpujące sprawozdanie podamy po otrzymaniu odp. materiałów z Komisji Krajoznawczej Z.Gł. w następnym numerze naszego Biuletynu.

--- @ ---

## ODDZIAŁ TOMASZOWSKI

Biuletyn Okręgu Łódzkiego w numerze VI /XIII/ z czerwca rb. podaje na 36 stronkach powielonego maszynopisu, prócz komunikatów i wiadomości bieżących - zasługujący na uwagę ciekawy artykuł wstępny pióra kol. Włodzimierza Rudzicia o pracy Oddziału PTTK w Tomaszowie Maz.

Mimo, iż 9 maja rb. minęło 30 lat od oficjalnego założenia Tomaszowskiego Oddziału b. PTK - to ruch krajoznawczy rozpoczął się tam znacznie wcześniej.

W zachowanych aktach dawnych Oddziału znajdują się wiadomości o ożywionej działalności i osiągnięciach grona tamtejszych działaczy krajoznawczych z jej inicjatorem prof. Tadeuszem Sewerynem oraz J. Leją, H. Lesse-rem, K. Olszewskim, J. Kriegerówną - na czele.

W roku 1926 Koło Młodzieży Krajoznawczej przy ówczesnym Seminarium Nauczycielskim w Tomaszowie uzyskało I nagrodę za pracę w Orlim Łocie, a Muzeum Etnograficzne w Krakowie przesłało mu podziękowanie za "rzetelną i wydatną pracę na polu etnografii krajowej".

Prócz wielu artykułów opracowanych przez członków Koła i Oddziału, a drukowanych w "Orlim Łocie", "Kurierze Literacko-Naukowym", w wydawnictwie "Przemysł, rzemiosło, sztuka" itp. szczył się środowisko Tomaszowskie takimi opracowaniami jak np. wydane drukiem przez P. A. U. w Krakowie "Zamki drewniane u drzwí" i "Hafty opoczyńskie".

Ponadto chlubą Oddziału było jego staraniem i trudem stworzone regionalne muzeum krajoznawcze.

Pieczolowicie zbierane i starannie esponsorowane zbiory muzealne miały za zadanie "obrazować regionalne wartości miasta i jego okolic" pod względem archeologicznym, historycznym, etnograficznym, przyrodniczym, przemysłowym etc.

Eksponaty muzealne uzupełniał wartościowy zbiór dokumentalnych fotografii miasta i jego regionu.

Od siebie dodać możemy tylko, że szkoda, iż autor nie podał jak pracuje obecnie tamtejszy Oddział PTTK, spadkobierca świetnych tradycji i dorobku swych zasłużonych poprzedników.

---- o ----

#### BŁEKITNE ZRÓDŁA

Czyni starania o zabezpieczenie i roztoczenie stałej opieki nad Błękitnymi Zróżkami, jedną z cenniejszych osobliwości przyrody w Polsce.

Obywatelską pomoc okazała miejscowa jednostka wojskowa budująca w pobliżu most na Pilicy. W czynie społecznym naprawi ona i podwyższy groblę, oczyści dno, wykona obmurówkę i balustrady wokół głównego wywierzyska.

Na zakup materiałów obiecał przyznać dotację w wysokości 25 tys. zł przewodniczący Komitetu d/s Turystyki.

---- o ----

#### ŚWIETNY POMYSŁ

Przodujący wciąż pod względem pomysłów i inicjatywy redakcyjnej Express Wieczorny - wprowadził po raz pierwszy w n-rze 162 z 11 lipca br. świetną w pomyśle i wykonaniu inowację.

Na ostatniej stronie numeru pojawił się bowiem nowy, obszerny ... "Express Turystyczny", zawierający na 6 kolumnach szereg dłuższych i krótszych artykułków i wzmianek omawiających różne interesujące turystów sprawy, wydarzenia i imprezy.

"Express Turystyczny", który ukazywać się ma co 10 dni stanie się bez wątpienia poczytną i pożyteczną lekturą dla wszystkich uprawiających turystykę mieszkańców Warszawy.

Kierownikowi działu red. Wacławowi Mrowińskiemu i całej redakcji Expressu Wieczornego należą się turystyczne słowa podzięk i uznania ...

"Express Turystyczny" winien poza tym stać się dla wszystkich naszych Okręgów - dobrym przykładem i dopingiem do wprowadzenia tego rodzaju inowacji i w ich lokalnej prasie codziennej.

---- o ----

## POMYSLNE OBJAWY

W kilku pismach codziennych ukazały się ostatnio ogłoszenia, dające świadectwo pierwszych, a wysoce pomyslnych objawów zainteresowania się terenowych organizacji spółdzielczych - turystyką i turystami.

Tak więc spółdzielnie podległe Wojew. Związkowi Gminnych Spółdzielni w Olsztynie, prowadzące gospody i bufety we wczasowych miejscowościach turystycznych, jak Mikołajki, Ruciane, Krutynia, Wilkasy, Wydminy, Frombork, Pupy - "wydają dla zgłaszających się wczasowiczów i turystów abonamenty na wyżywienie okresowe oraz dopomagają w wyszukiwaniu kwater".

Notując inicjatywę Związku Olsztyńskiego z pełnym uznaniem i zadowoleniem - życzymy jak najlepszych wyników.

Jednocześnie wyrazić wypada żal, lub raczej nadzieję, że i inne związki terenowe włącza się także energicznie do zapoczątkowanej, a tak potrzebnej i pożytecznej dla obu stron akcji.

Pewnych starań mogłyby tu dołożyć i nasze Okręgi wzgl. Oddziały propagując przykłady Mazurskie na własnym terenie wśród lokalnych związków spółdzielczych.

---- o ----

## NOWE PRZEDSIĘBIORSTWO TURYSTYCZNO-WYPOCZYNKOWE

W czerwcu rb. ukazały się w prasie krótkie wzmianki o powstaniu spółdzielni turystyczno-wypoczynkowej - "Turysta". Udziałowcami jej mają być spółdzielnie wchodzące w skład Centr. Związku Spółdzielni Pracy oraz Zarząd Główny Z.Z. Pracowników Spółdzielczych.

Organizacje przystępujące do udziałowców "Turysty" - wpłacają tytułem udziału 1.000 zł od każdego swych 100 zarejestrowanych członków.

"Turysta" począwszy od drugiej połowy sierpnia rb. w oparciu o zasadę pełnopłatności i świadczeń, planuje organizowanie turystyki i wczasów krajowych oraz zagranicznych.

Do tej pory jednak - władze nowej spółdzielni, której, trzeba przyznać, niezbyt szczęśliwie dobrana nazwa, może stwarzać pozory pewnych nieistniejących związków z popularnym organem PTTK - 2-tygodnikiem "Turysta" - nie nawiązały kontaktów z władzami naszego T-wa.

Dlatego też z bliższą oceną celów i działalności,

o nieznanym nam przy tym adresie, spółdzielczego Turysty - należy się wstrzymać do czasu wzajemnego zapoznania.

---- o ----

## FILM WZOREM

Oryginalny film francusko-włoski pt. "Wakacje Sycylijskie" - znalazł nieoczekiwanie odzew w PTTK.

Otóż Z.Okręgu Gdańskiego, idąc na rękę miłośnikom wczasów nadmorskich, zwłaszcza nie rozporządzającym większym zapasem gotówki, obmyślił nie przekraczające 600 zł os osoby pobytu wczasowe w malowniczych miejscowościach nadmorskich Pomorza Gdańskiego, jak. np. m.in. we Władysławowie, Pucku, Steganie, Krynicy Morskiej.

Zawarto więc szereg umów z miejscowymi gospodarzami, zapewniając uczestnikom "wakacji" noclegi w namiotach lub domach prywatnych oraz pełne całodzienne utrzymanie.

W ten sposób wśród innych form i możliwości wczasowych pojawia się jesucue jedna ciekawa próba, dająca dobre, godne naśladownictwa świadectwo o inicjatywie i ruchliwość kolegów Gdańszczan. 2

Ciekawe tylko - czy uda się miłym organizatorom wprowadzić na swe nadbałtyckie wakacje taki nastrój i atmosferę - jakie podziwialiśmy u filmowych wczasowiczów sycylijskich.

W każdym bądź razie bliższe informacje otrzymać wzgl. składać zgłoszenia można w Zarząd Okr.PTTK - Gdańsku, ul. Długa 45 /tel.: 325-66/.

---- o ----

## PLENUM Z. OKR. PTTK W POZNANIU

W dn. 29 maja rb. odbyło się w Poznaniu Plenum tamt. Zarządu Okręgu poświęcone zasadniczo zagadnieniom ZUT.

Uchwalono szereg wniosków postulujących radykalne zmiany w strukturze i organizacji ZUT oraz nadano apel do wszystkich Okręgów PTTK o współdziałanie w tym zakresie.

---- o ----

## WARTO NASLADOWAC

Komitet Wojewódzki d/S T. oraz Prezydium Woj. R.N. w Gdańsku organizuje konkurs z nagrodami na najlepsze przygotowanie miejscowości do tegorocznego sezonu wczasowo-turystycznego.

Do komisji organizacyjnej konkursu wchodzi przedstawiciele Komitetu i WRN oraz biorących w nim udział osiedlowych lub gromadzkich R.N.

Konkurs trwa od 15.VI. do 15.IX.br. po czym w październiku nastąpi rozpatrzenie jego wyników.

Pod uwagę będą brane: zaopatrzenie i funkcjonowanie sklepów i gospód; czystość i porządki; ułatwienia dla wczasowiczów i turystów; przygotowanie miejsc noclegowych itp.

Zgłoszenia napływają.

Wartoby, aby i nasze Okręgi oraz Oddziały pomyślały na swych terenach o czymś podobnym.

---- o ----

## RUCH TURYSTYCZNY W STREFIE GRANICZNEJ

uzyskał znów dalsze ułatwienia, a mianowicie:

- 1/ na wybrzeżu morskim szlaki turystyczne mogą przebiegać dowolnie, prócz:  
plaż nie oddanych jeszcze do użytku publicznego, wydm, stanowiących umocnienia brzegu morskiego - oznakowanych i utrzymywanych przez organy urzędów morskich.
- 2/ w górach, udostępnia się na całym obszarze południowej strefy nagranicznej dla swobodnego ruchu wycieczkowego wszystkie wytyczone szlaki turystyczne, z tym: że niedozwolone są nadal przejścia w porze nocnej na samej linii granicznej.
- 3/ biwakowanie: dozwolone jest w każdym miejscu i o każdej porze w miejscowościach wyłączonych spod obowiązku posiadania zezwoleń na zamieszkanie lub pobyt czasowy w strefie nadgranicznej.  
prócz jednak:

plaż j.w. /pkt.1/

wydm j.w.

obszaru szerokości 100 mtr., licząc od lądowej linii granicznej.

-----0o0-----

ZUT ZUT  
WYJASNIENIA

Wobec licznych zapytań i błędnych informacji podawanych ostatnio przez prasę - wyjaśniamy, że zgodnie z zarządzeniem Nr.19 - Centrali ZUT z 17.V.br. w schroniskach PTTK obowiązują następującemzniżki:

- a/ - na terenach woj.woj.: wrocławskiego, opolskiego i zielonogórskiego - 30%,
- b/ - na terenach pozostałych województw - 25 %.

-----0o0-----

V-ty P I E S Z Y

Po Mazurach, Pomorzu Zachodnim, Opolszczyźnie i Pomorzu Gdańskim przysłała kolej na Ziemię Lubuską i Wielkopolską - przez której mało znane a piękne i ciekawe tereny przejdzie organizowany przez O.K.T. Pieszej w Poznaniu i Zielonej Górze tegoroczny V z kolei Ogólnopolski Turystyczny Raid Pieszy.

Przewidziane i opracowane jest 6 tras 14-dniowych; 5-8-dniowych i 7-4-dniowych - podzielonych na młodzieżowe /14-18 lat/ i dla dorosłych.

Dla wytrawnych wygów turystycznych przeznaczone są trasy niezagospodarowane, na które należy ruszać z pełnym ekwipunkiem własnym /namiotami/.

Kierownictwo raidowe wskazuje na takich trasach tylko kilka miejscowości przewidzianych jako punkty etapowe.

Wspólne, uroczyste zakończenie dla wszystkich tras Raidu odbędzie się w malowniczo wśród jezior i lasów, położonym Łagowie Lubuskim w niedzielę dnia 18 sierpnia br.

Start na trasach 14-dniowych wypadnie więc 5 sierpnia, na pozostałych odpowiednio później.

Na trasy 14-dniowe przysługuje 200 skierowań wczasowych indywidualnych, które rozdziela ZO-PTTK w Poznaniu. Uczestnicy pokrywają z własnej kieszeni koszty wyżywienia i noclegów - dopiero po przebyciu całej trasy raidowej otrzymują w Łagowie zwrot 325 zł.

Szczegółowe informacje podawane są w drukowanych komunikatach rozsyłanych do wszystkich Okręgów, udziela ich także kierownictwo Raidu przy ZO-PTTK w Poznaniu ul. Lampego 23.

Doroczny ogólnopolski Raid Pieszy jest nie tylko doskonałą próbą sprawności turystycznej lecz także i dobrą okazją wzajemnego, na coraz to innych terenach, zapoznania się turystów z całej Polski.

Poza tym posiada ustalone już cenne tradycje najskuteczniejszej propagandy, zarówno samej idei przyświecającej działalności PTTK, jak i walorów krajobrazowych, kulturalnych i społecznych coraz to innych ziem polskich, przez które ciągną pod naszą plafę w szlachetnym współzawodnictwie, liczne i sprawne drużyny starszych i młodszych PTTK-owców.

---- o0o ----

#### W ODWIEDZINY DO KAJAKOWCOW WARKI

W dn. 21-22 lipca br. zorganizowany będzie staraniem O - KTK oraz Warszawskiego Klubu Wodniaków dwudniowy 70-cio kilometrowy spływ 3-5 kajakowych drużyn, który rozpocznie się o godz. 9-tej 21 bm. w Warce, a zakończy w Warszawie 22 bm. w godzinach wieczornych.

Wspólny wyjazd do Warki o godz. 17.23 dnia 20 bm. z Dworca Głównego.

Wpisowe wynosi 30 zł od osoby i obejmuje przejazd pociągiem oraz przewóz kajaka do Warki ze stacji na przystań.

Informacje i zapisy w O-KTK /Pankiewicza 4/ oraz w WKW /Rynek St.Miasta 23/.

---- o0o ----

#### SZLAK ORLICH GNIAZD

Jeden z piękniejszych i ciekawszych historycznych szlaków turystycznych Polski zwany od rozsianych na nim, a wznoszących się na skalistych wapiennych wzgórzach jurajskich, ruin obronnych zamczysk - "Szlakiem Orlich Gniazd" - doczekał się wreszcie pomocy finansowej wysokości 32.500 zł.

Pozwoliło to na lepsze zorganizowanie zagospodarowanie szlaku, przez który w tym roku przechodzić będą na trasie Częstochowa - Ojców nizinne wczasy turystyczne.

Organizowane są więc tam stacje turystyczne w Kajetanowie, Niegowej, Złotym Potoku, Olsztynie oraz w Pończamczu /przez Okręg.Kom.Tur.Piesz. w Katowicach/ i w Rab-sztynie oraz Bydlinie /przez OKTP w Krakowie/.

---- oOo ----

#### NOWE STACJE TURYSTYCZNE

- Oddział PTTK w Rabce uruchomił na szlaku Gorców 5-cio osobową stację turystyczną w Szczawnie /źródła mineralne/ u gospodarza Jana Butki - przy skrzyżowaniu szlaków czarnych /Gorce Kamienickie/ i niebieskich /na Mogielnicę/.

Na miejscu dobre posiłki i Poczta.

- Na zach. stokach Lubowszczyzny z Beskidzie Wyspym /w pobliżu d. "Żabięgo Stawku"/ - 15 min. od wytyczonego szlaku turystycznego czynne jest nowe schronisko wycieczkowe. Adres: Jan Juszcak - p. Kozina Mała. Lubogoszcz.

---- oOo ----

W SŁUPSKU, przy ul. Bieruta 1, nad rzeczką, otwarty będzie w końcu lipca dom wycieczkowy na 70 miejsc noclegowych.

---- oOo ----

#### W DARŁOWIE

przy ul. Wschodniej 10/12 otwarto tuż nad morzem nowy dom wycieczkowy na 94 miejsca noclegowe oraz dodatkowe 40 w domkach campingowych.

Dotyczasowy, jako zbyt oddalony od morza, a przy tym zrujnowany został zlikwidowany.

---- oOo ----

#### OSRODEK NAD JEZIOREM PŁOTKI

W końcu czerwca rb. otwarty został 24-łóżkowy ośrodek turystyczno-wczasowy nad jez. Płotki koło P i ł y .

Ośrodek posiada plażę, 30 kajaków, własną gospodę oraz kiosk spożywczy i może wyżywić dziennie do 200 osób.

Poza tym prowadzi szkołę kajakową. Skierowania wczasowe otrzymać można we wszystkich Okręgach PTTK.

---- oOo ----

## JEZIORO FIRLEJ

Lubelski Sztandar Ludu podał 7 czerwca rb., iż w związku z Dniami Morza zakończenie ich nastąpi na "wojewódzkiej imprezie w Firleju".

Impreza ta ma na celu zapropagowanie Firleja jako miejscowości turystycznej Lubelszczyzny.

Ciekawe tamtejsze jeziora o pow. 81,6 ha, leżące w dorzeczu Wieprza i w odległości 30 km. od Lublina, o czystej wodzie i ładnych piaszczystych plażach - są dotąd bardzo mało znane i wykorzystane, choćby ze względu na brak urządzeń turystycznych i fatalną komunikację.

Obecnie wszystko ulec ma radykalnej zmianie na lepsze. W budowie jest bowiem betonowa szosa, łącząca jeziora z Lublinem i Lubartowem, a w dniu 30 czerwca otwarty tu zostanie ośrodek turystyczny z 20-30 miejscami noclegowymi, bufetem; - rozporządzający ponadto przystanią ze sporą ilością kajaków i łodzi.

Informacje - Zarząd Okręgu PTTK w Lublinie, pl. Litewski 2.

---- oOo ----

## XXVI -1957/ ROCZNIK WIERCHÓW

Ukaże się w połowie grudnia rb. w objętości 320 stronicowego, bogato ilustrowanego tomu - o ciekawej i wszechstronnej treści poświęconej całkowicie tematyce górskiej.

Wydawnictwo Wierchów na podstawie specjalnej umowy przejęło w tym roku Państwowe Wydawnictwo Naukowe /PWN - Oddział Krakowski/.

Mimo zwyczajki cen papieru i druku, w przedpłacie cena za egzemplarz wyniesie tylko 28 zł, a więc mniej nawet niż w roku ubiegłym.

Jedynym warunkiem jest wpłacenie należności przekazem PKO najpóźniej do 15 października rb. na konto Komisji Turystyki Górskiej - PTTK - w PKO-Kraków Nr. 4-9-5595. Na odwrocie przekazu podać należy cel wpłaty: "za Wierchy 1957 r."

Wszyscy subskrybenci otrzymają opłacony w ten sposób 26-ty rocznik Wierchów bezpośrednio z KTG /Kraków, pl. Wiosny Ludów 8/.

Cena detaliczna w handlu księgarskim wynosić będzie ok. 35-40 zł za egzemplarz.

Spodziewać się należy, że wszystkie ogniwa organizacyjne PTTK, a zwłaszcza turyści i miłośnicy gór z całej Polski wykorzystają nadarżającą się okazję i poprą wartościowe, o pięknych wieloletnich tradycjach wydawnictwo.

---- oOo ----

## PIECHUR

1 lipca rb. ukazał się 1/stronicowy 1-2 nr. "Piechura", wydany na powielaczu przez Kom.Tur.Piesz.Oddz.PTTK w Toruniu /-Klub turystyczny, pl. Rapackiego 3/.

- "chcemy, - pisze redakcja - by pismo to stało się łącznikiem organizacyjnym między wszystkimi turystami -piechurami naszego Oddziału. Dostarczać będziemy bieżących informacji o planach i pracach K.T.P. oraz podawać będziemy Wasze wspomnienia, opisy i wrażenia z wędrówek pieszych".

---- oOo ----

## A K W E N Y ...

W narzeczu żeglarzy ze Śląska napotkać można ustęp... "mimo braku u nas akwenów odpowiednich do turystyki żeglarskiej".

Istotnie ... nie tylko brak jest żeglarzom akwenów, ale po prostu uczciwych polskich słów w naszej pięknej polskiej mowie.

Lecz chyba nie wszyscy żeglarze współuczestniczą w godnych zawodach zespołów wynalazców "zasłoikowania", "gustacji", "dobro-sąsiedzkich stosunków", "naborów" itp. kwiatków z pewnej łąki ?

---- oOo ----